

Sarajevo, 20.05.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
13.05.2019.- 17.05.2019.

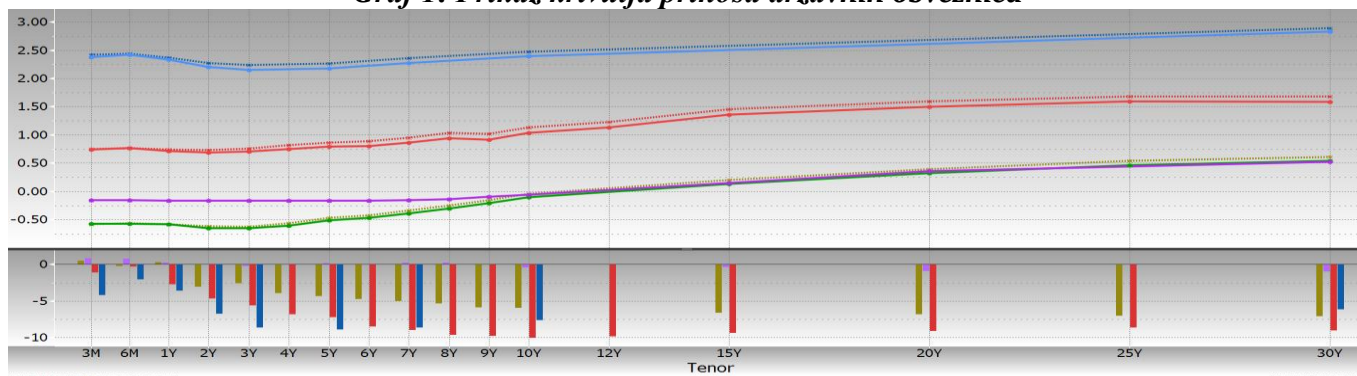
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19	10.5.19	-	17.5.19
2 godine	-0,62	-	-0,65	2,27	-	2,20	0,74	-	0,70	-0,16	-	-0,16
5 godina	-0,47	-	-0,51	2,26	-	2,17	0,86	-	0,79	-0,16	-	-0,16
10 godina	-0,05	-	-0,10	2,47	-	2,39	1,14	-	1,03	-0,05	-	-0,05

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	10.5.19	-	17.5.19
3 mjeseca	-0,556	-	-0,547
6 mjeseci	-0,569	-	-0,572
1 godina	-0,543	-	-0,544

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 17.05.2019. godine (pune linije) i 10.05.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom prošlog tjedna Kina je obrazložila planove za implementaciju kontramjere prema SAD na uvoz američkih proizvoda. Prateći globalni trend pada vrijednosti indeksa, europski indeksi dionica su ponovo završili u padu, dok su prinosi sigurnijih obveznica zabilježili tjedno smanjenje između 3 i 6 baznih bodova. Prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je smanjen na najnižu razinu od rujna 2016. godine, te je na zatvaranju tržišta u petak iznosio -0,104%. Na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama utjecala su događanja oko trgovinskih nesuglasica između SAD i Kine i u konačnici zvanična implementacija ranije najavljenih dodatnih tarifa na uvoz dobara ovih zemalja u oba smjera. Prinosi italijanskih obveznica, pored globalnih tenzija, su skoro svakodnevno bilježili rast zbog nekoliko izjava zamjenika premijera Salvinijsa uoči održavanja EU izbora da bi Italija mogla prekršiti EU fiskalna pravila, a što je dovelo do rasta špekulacija o mogućim ponovnim raspravama o proračunu. Pred kraj tjedna drugi zamjenik premijera Italije Di Maio je izjavio da ne želi da se Italija „uguši u dugu“, odnosno da „nitko ne želi da taj odnos premaši 140%, jer bi u suprotnom razina duga u odnosu na GDP bila izvan kontrole“, što je donekle umirilo tržište i utjecalo na pad prinosa ovih obveznica do kraja tjedna.

Član UV ECB De Galhau je izjavio da su ekonomske prognoze ECB i dalje validne i da se čini da je pozicija monetarne politike odgovarajuća, odnosno da su prognoze iz ožujka ukazale na prilično, ali privremeno usporenje rasta.

Član IV ECB Coeure je izjavio da ukoliko pad profitabilnosti banaka postane problem za transmisiju monetarne politike, u smislu mogućnosti da banke kreditiraju i stimuliraju ekonomiju, u tom trenutku bi to za ECB mogao postati problem. Međutim, Couere je dodao da danas ne misle da je to slučaj, iako je naveo da negativne kamatne stope banke koštaju oko 8 milijardi EUR godišnje, što je prema njegovom mišljenju u ovakvom okruženju zaista malo.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka SVIBANJ	5,0	-2,1	3,1
2.	GDP – EZ (prelim.) I tromjesečje	0,4%	0,4%	0,2%
3.	GDP – Njemačka (prelim.) I tromjesečje	0,4%	0,4%	0,0%
4.	GDP – Nizozemska (tromjesečno) prelim. I tromjesečje	0,4%	0,5%	0,5%
5.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR) OŽUJAK	19,4	17,9	20,6
6.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR) OŽUJAK	-	4,63	3,24
7.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G) OŽUJAK	-	6,3%	7,6%
8.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) OŽUJAK	-0,8%	-0,6%	0,0%
9.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G) OŽUJAK	-	-3,6%	-3,1%
10.	Industrijske prodaje – Italija (G/G) OŽUJAK	-	1,3%	1,1%
11.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR) OŽUJAK	-	2.358,8	2.363,7
12.	Stopa inflacije – EZ (final.) TRAVANJ	1,7%	1,7%	1,4%
13.	Temeljna stopa inflacije – EZ (final.) TRAVANJ	1,2%	1,3%	0,8%
14.	Zaposlenost – EZ (tromjesečno) I tromjesečje	-	0,3%	0,3%
15.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (tromjesečno) I tromjesečje	8,7%	8,7%	8,8%
16.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska TRAVANJ	-	3,3%	3,3%

SAD

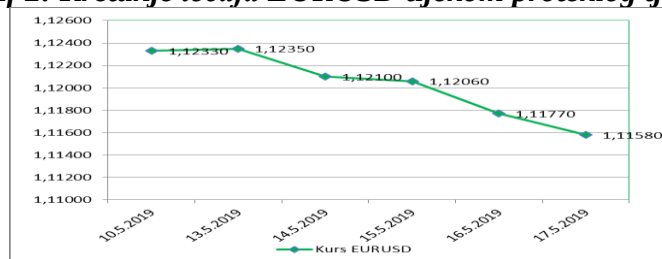
Početkom proteklog tjedna prinosi na američke obveznice su zabilježili snažan pad nakon priopćenja Ministarstva financija Kine, koje je, kao očekivanu kontramjeru, najavilo uvođenje carine na ukupno 5.140 američkih proizvoda u vrijednosti od 60 milijardi USD od 1. lipnja. Najavljeno je povećanje navedenih tarifa sa sadašnjih 5% na 25%. Već u utorak je uslijedio blagi oporavak nakon optimistične izjave predsjednika Trumpa, koji je istaknuo da vjeruje da će trgovinski pregovori s Kinom u narednom razdoblju biti vrlo uspješni. Istodobno, predsjednik SAD je potvrdio da će susresti s predsjednikom Kine na sljedećem samitu lidera zemalja članica G20, koji će se održati krajem lipnja u Japanu. Rastuće tenzije oko trgovinskog rata SAD i Kine izazvale su znatne turbulencije na američkim burzama te pogodile poslovno povjerenje. Nakon niza slabijih izvješća, neki ekonomski analitičari su smanjili procjene ekonomskog rasta SAD u drugom tromjesečju. Iako se činilo da su se tenzije počele smirivati, predsjednik SAD je krajem tjedna formalno proglasio izvanredno stanje u zemlji, kako bi zabranio američkim telekomunikacijskim mrežama da kupuju opremu od stranih kompanija. Tim potezom je u najvećoj mjeri pogođen kineski telekomunikacijski gigant Huawei. U petak je zvanično potvrđena odluka predsjednika Trumpa da odgodi odluku o nametanju tarifa na uvoz automobila iz EU i Japana do šest mjeseci, kako bi se omogućilo više vremena za trgovinske pregovore te izbjeglo eventualno pogoršanje istih.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	TRAVANJ	0,3%	-0,2%	0,1%
2.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	TRAVANJ	-	0,3%	0,6%
3.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja	TRAVANJ	0,2%	0,2%	0,3%
4.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	11. SVIBNJA	220.000	212.000	228.000
5.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	12. SVIBNJA	-	59,9	59,8
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	TRAVANJ	0,0%	-0,5%	0,2%
7.	Iskorištenost kapaciteta	TRAVANJ	78,7%	77,9%	78,5%
8.	Indeks započetih kuća (M/M)	TRAVANJ	6,2%	5,7%	1,7%
9.	Obujam maloprodaje (M/M)	TRAVANJ	0,2%	-0,2%	1,7%
10.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	10. SVIBNJA	-	-0,6%	2,7%
11.	Indeks povjerenja prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	SVIBANJ	8,0	17,8	10,1
12.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije	SVIBANJ	9,0	16,6	8,5

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1233 na razinu od 1,1158, što predstavlja smanjenje od 0,67% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Ministar inostranih poslova Hunt je izjavio da Velika Britanija u ovom momentu ne treba još jedne nacionalne izbore ili još jedan Brexit. On je dodao da nije nemoguće postići sporazum s Laburističkom partijom o pitanju Brexita te da je u osnovi obje partije da jedna drugoj ne vjeruju. Pored toga, on je dodao da bi obje partije bile “razapete” na izborima ukoliko ne uspiju riješiti problem Brexita. Ministar za Brexit Barclay je izjavio da će premijerka May početkom lipnja Parlamentu prezentirati plan Brexita, usprkos nepostizanju sporazuma s Laburističkom partijom.

Iz Laburističke partije je priopćeno da premijerka May još uvijek nije napravila pomak u pregovorima o Brexitu te da je partija zabrinuta za budućnost lidera Konzervativne partije koji bi se mogao povući iz bilo kojih obećanja danih od strane trenutne Vlade. Zvaničnik Laburističke partije McDonnell je izjavio da je carinska unija u potpunosti ključna za partiju te da još uvijek nije o tome postignut sporazum.

Premijerka May je već ukazala da početkom lipnja odlazi s premijerske pozicije, kada će parlamentarci vjerojatno ponovo glasovati protiv njenog prijedloga o Brexitu. Ovakve okolnosti otvaraju mogućnosti borbe unutar Konzervativne partije, što bi moglo producirati više euroskeptika koji bi mogli usmjeravati Veliku Britaniju ka Brexitu bez sporazuma, a što je najgori scenario za GBP.

Viceguverner BoE Broadbent je izjavio da je prilično jasno da su investicije smanjene pod utjecajem neizvjesnosti oko Brexita, a posebice mogućnosti lošeg ishoda. Prema njegovom mišljenju, ukoliko se stalno očekuju neke informacije, to može imati prilično depresivan učinak na investicije. S druge strane, sporazum o Brexitu bi mogao voditi prilično snažnom povratku investicija, dodao je Broadbent. Pored toga, on je ponovio da će budući rast kamatnih stopa biti postupan i limitiran.

Ministarstvo financija Velike Britanije, Odbor za trezor pri Parlamentu Velike Britanije i Agencija za nadzor financijskih usluga su počeli s revidiranjem financijske regulative nakon Brexita.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć TRAVANJ	-	24.700	22.600
2.	Prosječne tjedne zarade (bez bonusa) OŽUJAK	3,3%	3,3%	3,4%
3.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno) OŽUJAK	3,9%	3,8%	3,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,86395 na razinu od 0,87728, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2998 na razinu od 1,2724.

JAPAN

Početkom proteklog tjedna Vlada Japana je objavila najnovije prognoze u kojima je stanje japanske ekonomije opisala kao lošije, nasuprot prognozama iz veljače, sugerirajući da je gospodarstvo vjerojatno u recesiji, a što bi moglo pojačati rasprave o tome da li će premijer Abe po treći put odgoditi planirano povećanje poreza na promet. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ nastaviti s poduzimanjem odgovarajućih mjera procjenom stanja ekonomije, inflacije i financijskih tržišta. Također, Kuroda je istaknuo da postoji vjerojatnoća da će kamatne stope ostati na vrlo niskim razinama i nakon proljeća 2020. godine, iako je svjestan da niske kamatne stope utječu na dobit banaka te da se iste mogu suočiti s poteškoćama u dužem vremenskom razdoblju.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberga, ekonomski analitičari su smanjili prognoze stope GDP-a za tekuću godinu na 0,6% sa 0,7%, koliko je prethodno prognozirano, a što je ujedno i najniža stopa rasta od 2017. godine. Za 2020. godinu prognozirana godišnja stopa GDP-a od 0,5% je ostala nepromijenjena u odnosu na prethodne prognoze, dok je za 2021. godinu ista blago povećana na 0,9% sa 0,8%, koliko je ranije prognozirano. Istodobno, ekonomisti su smanjili prognoze stope inflacije te se očekuje da će ista u tekućoj godini iznositi 0,8% (prethodno prognozirano 0,9%), dok su prognoze za 2020. i 2021. godinu ostale nepromijenjene (1,2% za obje godine). Također, očekuje se da će BoJ trenutnu referentnu kamatnu stopu zadržati na razini od -0,10% do kraja godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japanu

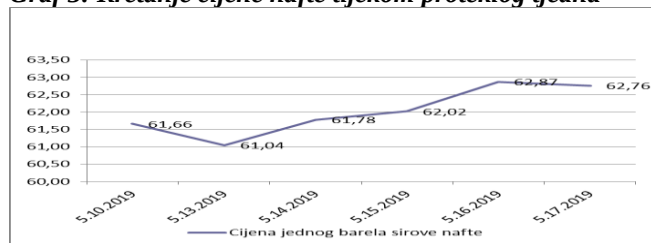
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Zvanične rezerve (u mlrd USD) TRAVANJ	-	1.293,5	1.291,8
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY) P OŽUJAK	839,5	700,1	489,2
3.	Tekući račun (u mlrd JPY) P OŽUJAK	3.020,0	2.847,9	2.676,8
4.	Vodeći indeks P OŽUJAK	96,3	96,3	97,1
5.	Koicidirajući indeks P OŽUJAK	99,6	99,6	100,5
6.	Monetarni agregat M2 (G/G) TRAVANJ	2,3%	2,6%	2,4%
7.	Monetarni agregat M3 (G/G) TRAVANJ	2,1%	2,2%	2,1%
8.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G) TRAVANJ	1,1%	1,2%	1,3%
9.	Indeks uslužnog sektora (M/M) OŽUJAK	0,1%	-0,4%	-0,6%
10.	Porudžbine strojarskih alata (G/G) P TRAVANJ	-	-33,4%	-28,5%
11.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) TRAVANJ	-	66,1%	-3,4%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 123,52 na razinu od 122,80. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 109,95 na razinu od 110,08.

NAFTA I ZLATO

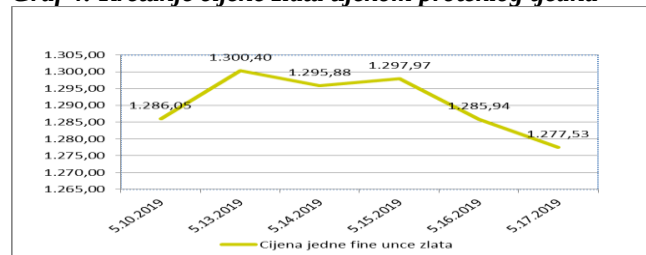
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,66 USD (54,87 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je nakon početnog blagog pada bilježila blagi rast. Prvobitni pad cijene ovog energenta zabilježen je pod utjecajem tenzija između Kine i SAD, dok je do povećanja došlo nakon napada na tankere Saudijske Arabije u Perzijskom zaljevu. Neposredno nakon napada, Saudijska Arabija je zatvorila svoj najveći naftovod, čime su pojačane tenzije u Perzijskom zaljevu, a što je pojačalo ranjivost mreže za isporuku nafte deset najvećih proizvođača. Pobunjenička grupa iz Jemena, koja uživa podršku Irana, je preuzela odgovornost za napade, dok su zvaničnici iz Rijada ukazali na njihovu vezu s Teheranom. Sredinom tjedna cijena nafte je i dalje bila pod utjecajem tenzija na Bliskom istoku te je cijena nastavila da bilježi rast, usprkos tome što su podaci za SAD ukazali da je došlo do neočekivanog rasta zaliha nafte u SAD. Ova informacija je ostala u sjeni tenzija s Bliskog istoka, te nije imala značajniji utjecaj na cijenu ovog energenta. Suhail Mohammed Al Mazarouei, ministar nafte UEA, smatra da naponi OPEC-a i njegovih suradnika da balansiraju globalnu ponudu i tražnju na tržištu nafte nisu urodili plodom jer zalihe nafte nastavljaju da rastu. Tijekom vikenda OPEC se sastao sa svojim suradnicima te je signalizirano da postoji spremnost za dalje ograničenje ponude nafte do kraja tekuće godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 62,76 USD (56,22 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.286,05 USD (1.144,96 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je bila pod utjecajima trgovinskih tenzija između SAD i Kine. Početkom tjedna cijena zlata je bilježila rast preko 1.300 USD po unci, nakon što je Kina priopćila da će povećati carine na uvoz robe iz SAD. Ovo je došlo kao odgovor na povećanje carina koje su SAD uvele Kini. Jačanje neizvjesnosti potaklo je tražnju za sigurnim investicijama, što je svakako vodilo snažnijem rastu cijene zlata. Već narednog dana cijena ovog plemenitog metala blago je smanjena, nakon što su dionički indeksi povećani pod utjecajem optimističnijeg tona SAD oko trgovinskih sporova u kojima se nalaze. Do sredine tjedna najveći utjecaj na cijenu zlata imala su iščekivanja jasnijih informacija o trgovinskim odnosima Kine i SAD. Koncem tjedna objavljeni su pozitivni ekonomski podaci za SAD koji su utjecali na pad cijene zlata. Pozitivni podaci za povjerenje potrošača su dali snažniju podršku USD. Cijena zlata je krajem tjedna nastavila da bilježi pad, usprkos tome što su kineske vlasti i mediji poslali jasan signal tržištu da oklijevaju s nastavkom pregovora sa SAD, nakon što je glasnogovornik Ministarstva trgovine Kine nazvao poteze predsjednika Trumpa „nasilničkim“, jer je prošlog tjedna povećao carine na uvoz iz Kine, a nakon toga zaprijetio dodatnim carinama na uvoz vrijedan oko 300 milijardi USD, što je izazvalo ozbiljno pogoršanje u pregovorima. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.277,53 USD (1.144,98 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.